

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventuræ Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiæ, Speculum Disciplinæ, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De affectu gaudij. Cap. XVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

formata est, & contra rationem in furorem versa est, & quasi insaniã: vt more phrenetici irrationabiliter moueatur homo contra hominem, contra amicum & proximum, contra seipsum: aliquando etiam contra sanctos & contra Deum, & contra insensibilia & irrationabilia, quæ nec malè nec bene faciunt, nisi sicut natura impellit ea. Etiam vbi cognoscimus nos iniuste moueri, non possumus quandoque impetum iracundiæ cohibere.

De affectu tristitiæ.

CAP. XV.

SIMILITER affectus tristitiæ datus est homini, vt doleat de peccatis suis & alienis: & vt mœstus sit de dilatione patriæ, & timeat inferni supplicia, doleat de imperfectione sua, & compatiatur alienæ afflictioni: vt per maturitatem vtilis luctus, excludat leuitatem vanæ lætitiæ, quæ est nutrix dissolutionis. Sed hæc bona & secundum Deum tristitia peruersa facta, mutata est in tristitiam seculi quæ mortem operatur, in desperationem, diffidentiam, & irrationabilem mœrorem. 2. cor. 7. 10.

De affectu gaudij.

CAP. XVI.

AFFECTVS gaudij datus est homini, vt gauderet in Deo & in spe æternorum bonorum, & in intuitu beneficiorum Dei, & congauderet proximo in bonis eius, & delectaretur in laude Dei, & in bonis operibus, & fastidiret omnia vana & inutilia & iucundaretur in operibus diuinis, & ex hoc efficeretur alacer & agilis ad seruitutem Dei. Sed modo peruersus est per dissolutionem & vanitatem, vt ho-

mo

174 S. BONAVENTURAE
mo gaudeat de infantiis falsis, & de affluentia
temporalium rerum & honorum, & volupta-
rum in risu & derisu & fabulis & turpibus lu-
dis, & fastidiat omnia quae Dei sunt, & insipida
sunt ei, & tædeat cum interest diuinis: & ex
hoc pigritetur ad studia deuotionis & virtu-
tis, & euagetur cor circa inutilia & vana &
immunda, & grauiore labores corporis liben-
ter sustineret in aliis occupationibus & nego-
tiis, quam ut insisteret spiritualibus & diuinis:
vnde accelerat ab eis absolui quanto citius po-
test: & negligenter facit illud quod facit, nisi
fortè lucrum vel laudem inde speret consequi,
vel aliud commodum temporale. Ex inordi-
nata autem tristitia gignitur tædiū boni, dum
nil libet facere boni vel cogitare vel loqui. Si-
militer ex dissolutione tædiū boni nascitur,
dum tantum intenti sumus vanis leuitatibus,
quod tædet nos spiritualibus studiis intende-
re, & quasi anxiamur cum debemus auelli ab
otio & iocis secularibus, & seriosis exercitiis
occupari. Vnde quasi ligati caruli ad stipitem
renitenti animo cogimur esse in diuinis, & hoc
est acediae vitium & tædiū boni. In hoc multi
religiosi laborant, & pauci superant.

De affectu auaritia.

CAP. XVII.

AFFECTVS autem auaritia datus fuit
homini, ut esset cupidus magni meriti
apud Deum, & magnarum virtutum & mul-
torum bonorum operum, & ut multas animas
lucraretur Deo, docendo, orando, bonum ex-
emplum dando, & iuuando ad profectum sa-
lutaris, & ut non esset homo contentus bono
quod iam haberet, nisi laboraret ut multiplici-
ter aueretur ei, & gratia, & opera virtutum.

Sed